

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОЇ, ВОГНЕВОЇ
ТА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Збірник тез доповідей учасників науково-практичного семінару

27 листопада 2025 року

м. Львів

УДК 349.2
А 72

Редакційна колегія:

Тьорло О.І., завідувач кафедри спеціальної фізичної підготовки Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Йосипів Ю.Р., завідувач кафедри вогневої підготовки факультету № 2 Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Чичкан О.А., доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Актуальні питання фізичної, вогневої та тактико-спеціальної підготовки здобувачів вищої освіти: збірник тез доповідей учасників науково-практичного семінару (27 листопада 2025 року) / за заг. ред. О.А.Чичкан. Львів: ЛьвДУВС, 2025. 105 с.

У збірнику представлені тези доповідей, повідомлень та виступів учасників науково-практичного семінару «Актуальні питання фізичної, вогневої та тактико-спеціальної підготовки здобувачів вищої освіти» (27 листопада 2025 року). У публікаціях учасників висвітлено навчально-методичні аспекти викладання тактико-спеціальної та вогневої підготовки здобувачів вищої освіти; теоретико-методичні основи фізичної підготовки здобувачів вищої освіти; організація взаємодії практичних підрозділів поліції із навчальними закладами; європейські стандарти підготовки фахівців для правоохоронних структур; психологічні та медико-біологічні аспекти підготовки майбутніх правоохоронців; інформаційні технології у фізичній підготовці та спорті поліцейських; розвиток прикладних видів спорту у ЗВО зі специфічними умовами навчання. Опубліковано в авторській редакції. За дотримання авторських прав, достовірність інформації та коректність висновків відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

АНТОШКІВ Ю., БУШУЄВ О. ПРИКЛАДНІ ВИДИ СПОРТУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ МВС	3
БАЗИЛЯК І., КОЗЕНКО С. ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ АДАПТИВНОГО СПОРТУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ	5
БАКУТІН Є. СЕРОЛ: МІСЦЕ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	8
БАЛУШКА Л., КАРПА І. ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ	9
БАНАХ С.	12
ВДОВИКА В., ПАРЧЕВСЬКА О. ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ НА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	13
ГАВЛОВСЬКА Л., КРУШЕЛЬНИЦЬКА К. ЗАГРОЗИ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ДЖЕРЕЛАМИ ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ	16
ГНИП І. РОЛЬ СПОРТУ У НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ	18
ГУЩА С., КОСТОВСЬКИЙ М. ВПЛИВ ГЕНЕТИЧНИХ ФАКТОРІВ НА ВИБІР ВИДУ СПОРТУ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТРЕНУВАНЬ	20
ДРАЧ В., УДРЕНАС Г. АНАЛІЗ МЕТОДІВ ВИЯВЛЕННЯ МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ЗЛОЧИНЦЯ В БУДІВЛІ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ	23
ДУДКА Д., СТЕПАНЮК С. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ СИСТЕМИ SCATT У ПРОГРАМИ ТРЕНУВАНЬ З КУЛЬОВОЇ СТРІЛЬБИ	25
ЖОГЛО О., ЖОГЛО В. ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ТРЕНУВАНЬ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ	27

АНТОШКІВ Юрій

кандидат наук з фізичного виховання і спорту

Львівський державний університет

безпеки життєдіяльності

БУШУЄВ Олександр

Львівський державний університет

безпеки життєдіяльності

ПРИКЛАДНІ ВИДИ СПОРТУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ МВС

Прикладні види спорту займають важливе місце у системі професійної підготовки курсантів Міністерства внутрішніх справ. Вони поєднують у собі фізичний, психологічний та прикладний компоненти, які безпосередньо впливають на готовність майбутніх фахівців до виконання службових завдань. На відміну від традиційних спортивних дисциплін, прикладні види спорту спрямовані на відпрацювання навичок, що мають практичне значення у повсякденній діяльності поліцейських, рятувальників та військовослужбовців. В умовах сучасних викликів, зокрема підвищених вимог до фізичної витривалості, готовності діяти в екстремальних ситуаціях та збереження працездатності під впливом стресу, їхня роль набуває ще більшого значення.

Метою цих тез є висвітлення основних напрямів розвитку прикладних видів спорту у структурі підготовки курсантів МВС, їхнього впливу на формування професійних компетентностей та особливостей впровадження у навчальний процес.

Значення прикладних видів спорту для підготовки курсантів. Прикладні види спорту максимально наближені до реальних умов виконання службових завдань. Серед поширених дисциплін — рукопашний бій, службово-прикладні багатоборства, подолання смуги перешкод, спеціальні функціональні тренування, елементи тактичної та вогневої підготовки, пожежно-прикладний спорт, найсильніший пожежний-рятувальник, спортивне орієнтування та інші види, що потребують фізичної та психічної витривалості. Їхня значущість визначається такими чинниками:

Формування спеціальної фізичної підготовленості — служба в органах МВС передбачає роботу з підвищеним ризиком, пересування у складних умовах, затримання правопорушників, тривалі чергування [1]. Прикладні дисципліни розвивають витривалість, силу, спритність та координацію;

Розвиток навичок швидкого реагування — такі види спорту вимагають миттєвих рішень, що безпосередньо впливає на здатність ефективно діяти у нестандартних або небезпечних ситуаціях [2, 3];

Психологічна підготовка — учасники прикладних тренувань нерідко стикаються з умовами, що моделюють реальний стрес: обмежений час, фізичне навантаження, необхідність збереження концентрації. Це сприяє формуванню стійкості та самоконтролю;

Злагожденість у дії — командні дисципліни допомагають курсантам навчитися працювати у групі, розуміти роль кожного учасника та швидко налагоджувати взаємодію [4, 5];

Мотиваційний ефект — участь у змаганнях, підготовка до них та постійне вдосконалення спортивних навичок стимулюють розвиток дисципліни й здорової конкуренції.

Методичні засади впровадження прикладних видів спорту. Організація навчально-тренувального процесу ґрунтується на таких підходах:

Професійна спрямованість — вправи та тренування підбираються з урахуванням специфіки роботи майбутніх правоохоронців [6];

Систематичність і поступовість — навантаження збільшуються поетапно, з урахуванням рівня підготовленості курсантів;

Різноманітність форм роботи — поєднання тренувань, змагань, практичних занять, імітаційних вправ та тактичних сценаріїв;

Практичність — основний акцент робиться на тих навичках, які згодом використовуватимуться під час служби.

Основні напрями розвитку прикладних видів спорту у МВС. Модернізація спортивної інфраструктури — для якісної підготовки необхідні полігони, смуги перешкод, зали для єдиноборств, сучасні тренажери та обладнання для функціональних тренувань. Розбудова матеріальної бази є ключовою умовою розвитку прикладного спорту;

Поглиблення співпраці з підрозділами МВС — спільні навчання, тренування та збори дозволяють курсантам ознайомитися з реальними вимогами служби та набувати досвід взаємодії у змішаних командах;

Удосконалення підготовки викладачів і тренерів — педагоги повинні володіти не лише спортивною технікою, а й розумінням специфіки правоохоронної діяльності. Стажування та обмін досвідом сприяють цьому;

Використання цифрових інструментів — відеоаналіз вправ, спортивні датчики, мобільні застосунки для моніторингу фізичних показників — усе це допомагає більш точно планувати тренування;

Проведення внутрішніх і зовнішніх змагань — змагання підвищують рівень спортивної майстерності, створюють здорову конкуренцію та сприяють популяризації прикладних спортивних дисциплін.

Результати та вплив на професійну підготовку. Систематичні заняття прикладними видами спорту забезпечують такі результати:

- підвищення фізичної та функціональної підготовленості;
- формування стійкості до тривалих навантажень і стресових умов;
- покращення координації та швидкості прийняття рішень;
- розвиток уміння діяти у складі підрозділу;
- зміцнення дисципліни та відповідальності.

Усе це становить основу професійної готовності курсантів МВС і позитивно впливає на їхню ефективність під час подальшої служби.

Висновки. Прикладні види спорту є важливим інструментом формування професійних якостей майбутніх фахівців системи МВС. Вони дозволяють поєднати фізичний розвиток із практичною підготовкою, сприяють

підвищенню мотивації та виробленню стійкості до складних умов. Подальший розвиток вищезазначеного напрямку вимагатиме оновлення спортивної інфраструктури, удосконалення методичної бази та розширення співпраці з підрозділами МВС, що створить умови для більш якісної підготовки курсантів.

Література

1. Антошків Ю. М. Вдосконалення професійно-прикладної фізичної підготовки курсантів ВНЗ МНС України : дис. канд. наук із фізичного виховання і спорту: спец. 24.00.02 / Юрій Михайлович Антошків. – Львів, 2006.
2. Ратушний Р. Т. Фізичне виховання – основа оперативно-рятувальних дій в надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник / Ратушний Р. Т., Ковальчук А. М., Петренко А. М., Баран Ю. С. Львів: ЛДУ БЖД, 2014.
3. Веселівський Р. Б., Смоляк Д. В., Баран Ю. С., Павук І. В., Дуленко Д. І. Способи проведення рятувальних робіт при порятунку потерпілого, який завис на висоті. Вісник ЛДУБЖД. 2021. № 24.
4. Антошків Ю.М., Ковальчук А.М. Професійно-прикладна фізична підготовка здобувачів вищої освіти в вищих навчальних закладів МНС України. Навчально-методичний посібник. Львів, ЛДУ БЖД. 2008.
5. Смоляк Д. В., Баран Ю. С. Методика використання системи поліспастів для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в обмеженому просторі (підземних колекторах, колодязях). Пожежна безпека. 2019. № 35.
6. Левченко О.М. Функціональна підготовка силовиків: сучасні підходи. — Львів: ЛДУФК, 2021.

БАЗИЛЯК Ірина

здобувач вищоосвіти Навчально-наукового
експертно-криміналістичного інституту
Національної академії внутрішніх справ

Науковий курівник:

КОЗЕНКО Сергій

старший викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки
Національної академії внутрішніх справ
Заслужений тренер України

ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ АДАПТИВНОГО СПОРТУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Війна, розпочата російською федерацією проти України, яка триває вже одинадцятий рік, завдає не лише значних матеріальних збитків, але й, на жаль, призводить до незворотних втрат – вбивств, фізичних та психологічних травм як серед цивільного населення, так і серед військовослужбовців.

За даними Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні, масштаби трагедії є приголомшливими. Станом на вересень 2025 року, з початку повномасштабного вторгнення, кількість загиблих цивільних громадян